Status settefisk

Nina Santi og Sondre Refsnes, INAQ

Sunndalsøra 14.10.2026

Foto: Sondre Refsnes / INAQ

Det jeg skal snakke om i dag:

1. Status

for settefisknæringen i Norge

2. Fiskevelferd

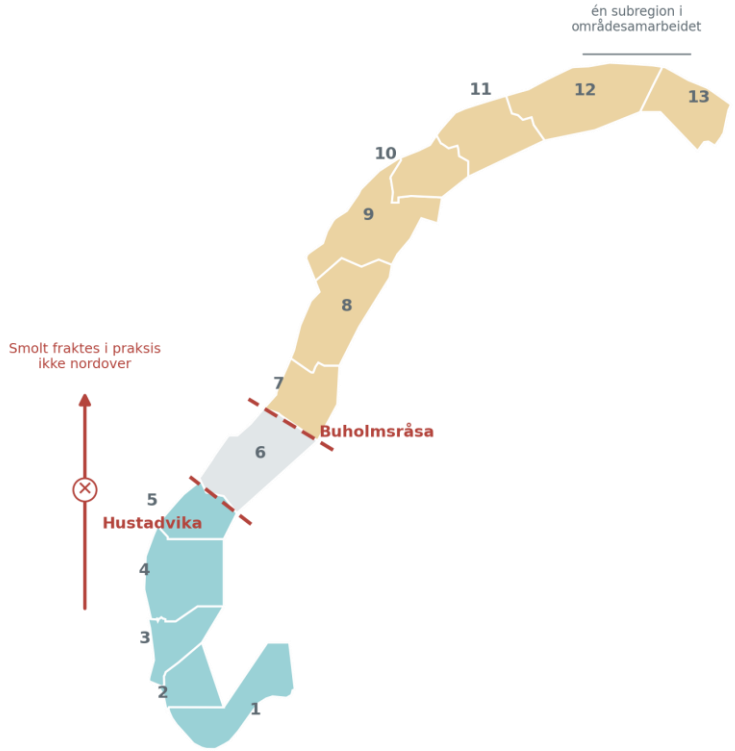
Oppspill til paneldebatt

Status | Mange aktører og mindre anlegg i sør - færre aktører og større anlegg i nord

PO1-4
65 settefiskanlegg
~122 m individ
486 100 tonn matfisk

PO5-7
40 settefiskanlegg
~128 m individ
529 500 tonn matfisk

PO8-13
40 settefiskanlegg
~203 m individ
801 700 tonn matfisk

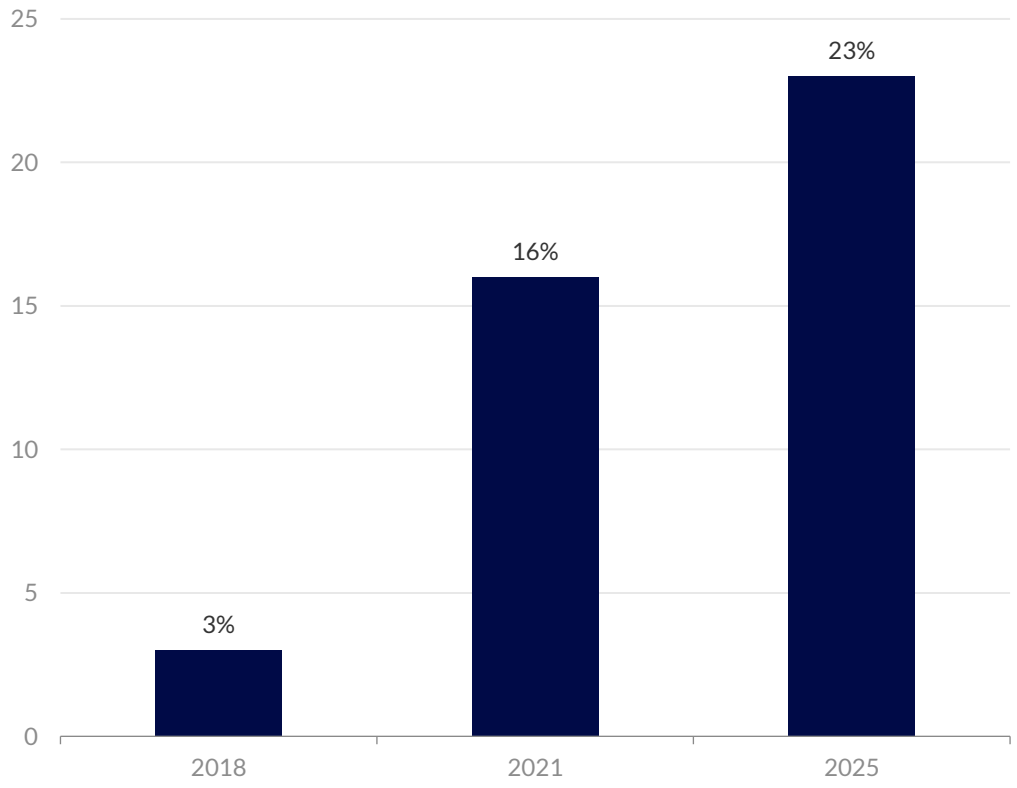

Matfisk er produksjon i 2025 i tonn rundvekt, inkludert regnbueørret.

Kilde: Akvakulturregisteret bearbeidet av INAQ, Havforskningsinstituttet 2026-10 tabell 1.2, Nøkkeltall 2025 tabell 21 og 22, Kartverket

Status | Smoltvekten øker, men store forskjeller mellom regioner

Andel settefisk over 250 gram ved utsett i sjø, Norge

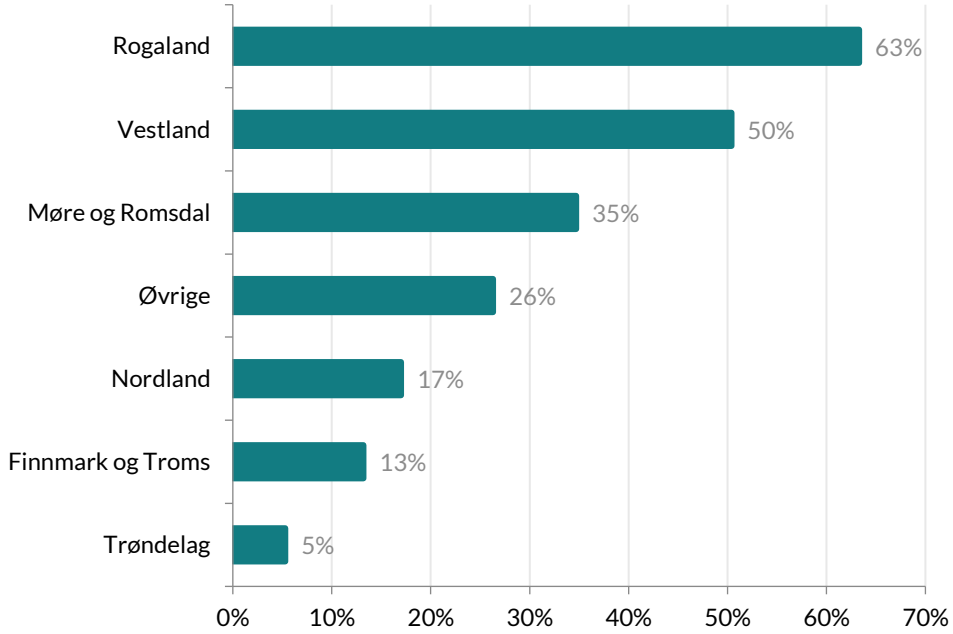

Størrelsen på smolten skiller landsdelene

Rogaland leder: 63,3 prosent av smolten over 250 gram.

Bare 5,3 % i Trøndelag.

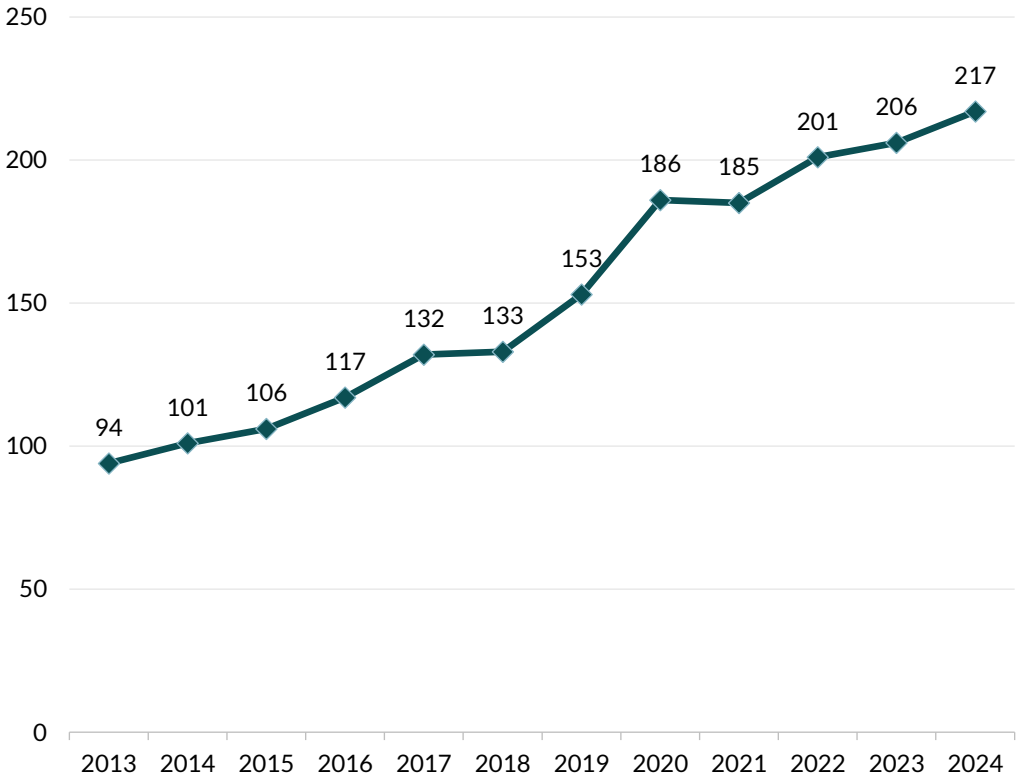
Andel over 250 gram

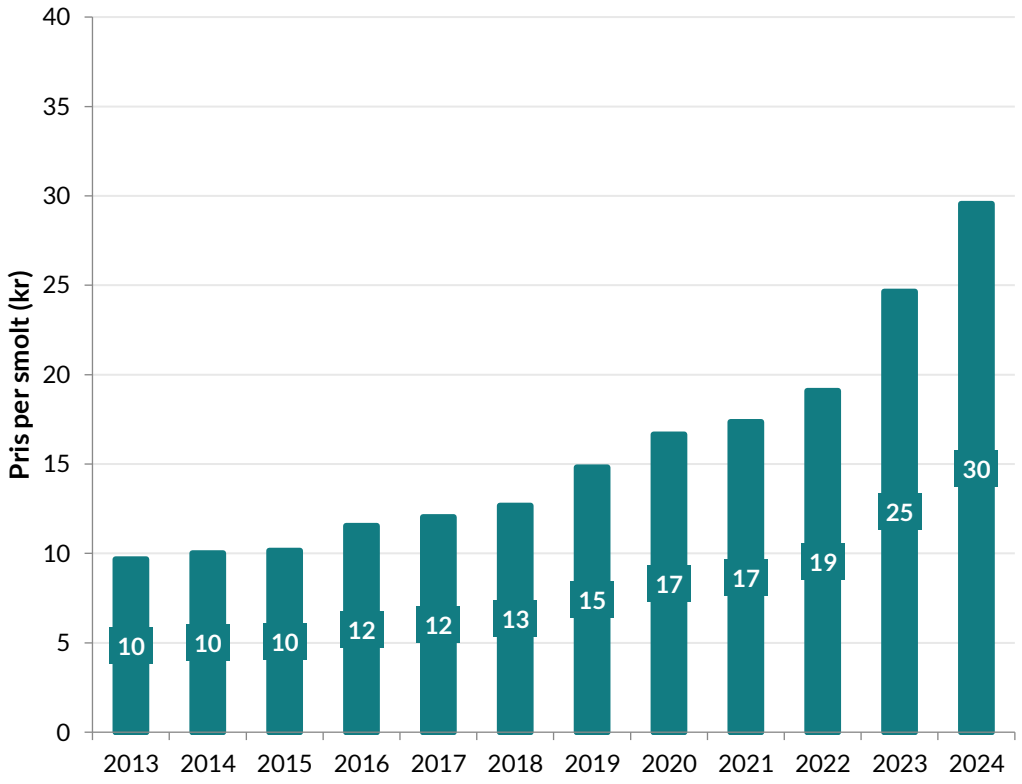
Kilder: Nofima rapport 12/2023, Fiskeridirektoratet, Nøkkeltall fra norsk havbruksnæring 2025

Status | Smolten har doblet vekta, mens prisen per smolt er tredoblet

Snittvekt ved levering 2013 til 2024, gram

Pris per solgt smolt 2013 til 2024

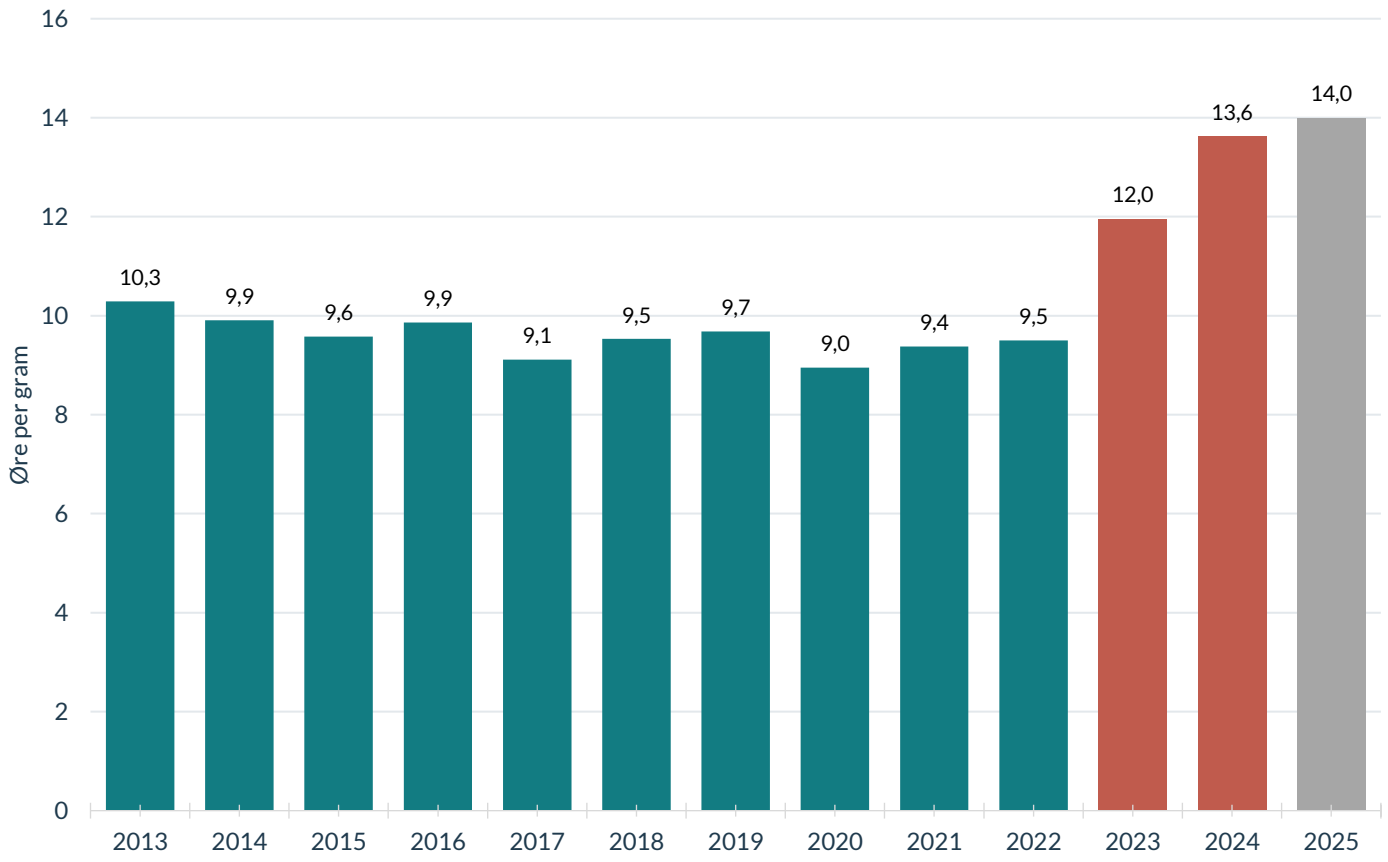

Smoltpris = Livpris + vaksinekost + gramtillegg

Kilder: Fiskeridirektoratet, Nøkkeltall fra norsk havbruksnæring 2025 tabell 21 og 22, Kontali, INAQ-analyse

Status | Gramtillegget lå flatt i ti år, så kom hoppet

Pris per gram solgt smolt, øre

+47 %

pris per gram fra 2022 til 2025

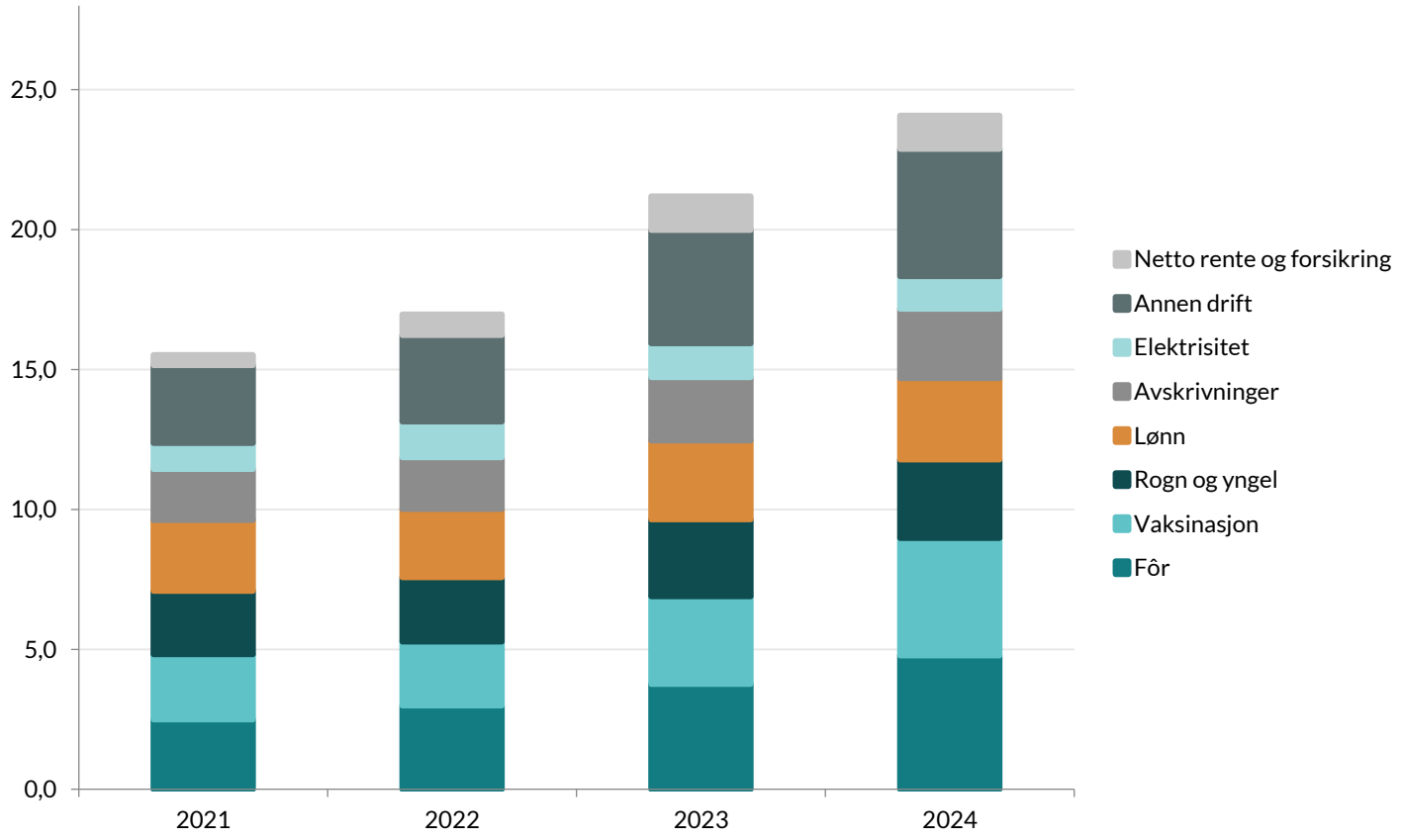
2023

samme år som grunnrenteskatten, men var det egentlig grunnen?

Kilder: Fiskeridirektoratet, Nøkkeltall fra norsk havbruksnæring 2025, INAQ-analyse

Status | Kostnaden per fisk har økt 55 prosent på tre år

Produksjonskostnad per solgt settefisk, fordelt på kostnadsart

+55 %

kostnad per solgt fisk fra 2021 til 2024

Fôr, vaksine og rente

står for mest av økningen

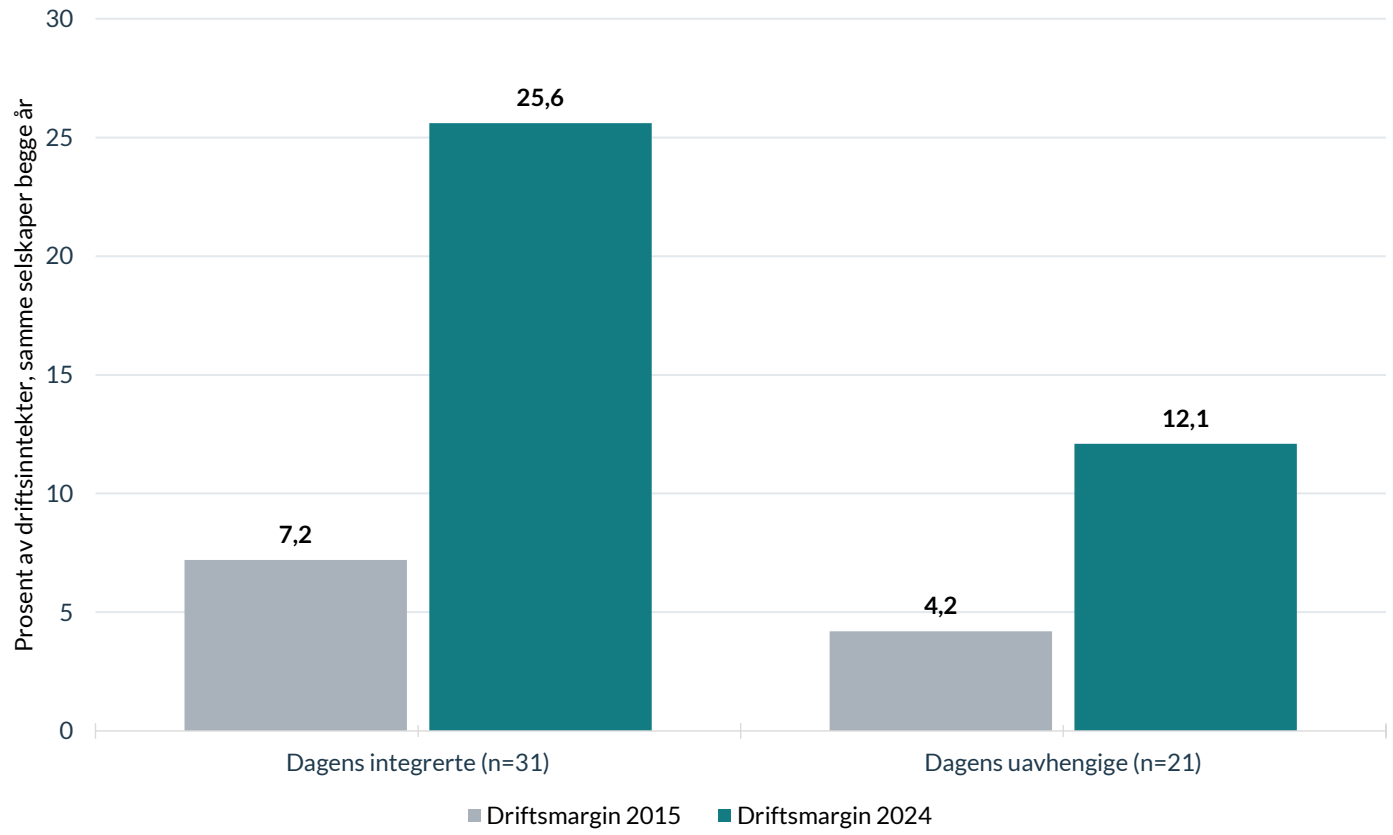
40 %

Av økningen skyldes at fisken har blitt større

Kilde: Fiskeridirektoratets lønnsomhetsundersøkelse for settefisk. Gjennomsnitt per selskap, kun produksjonsselskap.

Status | Lønnsomheten øker – mest for integrerte

Driftsmargin 2015 og 2024, prosent

25,6 %

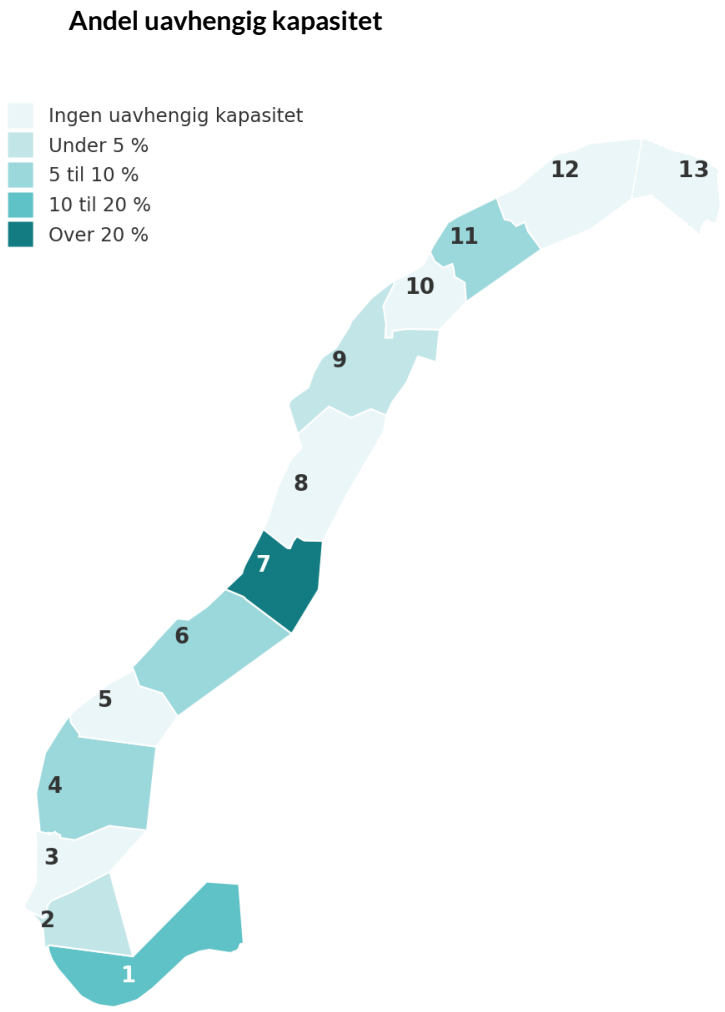
driftsmargin i konserneide settefiskselskaper med drift siden 2025

12,1 %

i uavhengige med drift siden 2015

Kilde: Proff Forvalt, INAQ-analyse. Selskaper med eget regnskap. Settefisk som drives inne i matfiskselskapet, blant annet hos Mowi, inngår ikke.

Status | Nesten all settefiskproduksjon eies av oppdrettere

95 %

av settefiskkapasiteten eies av matfiskoppdretterne

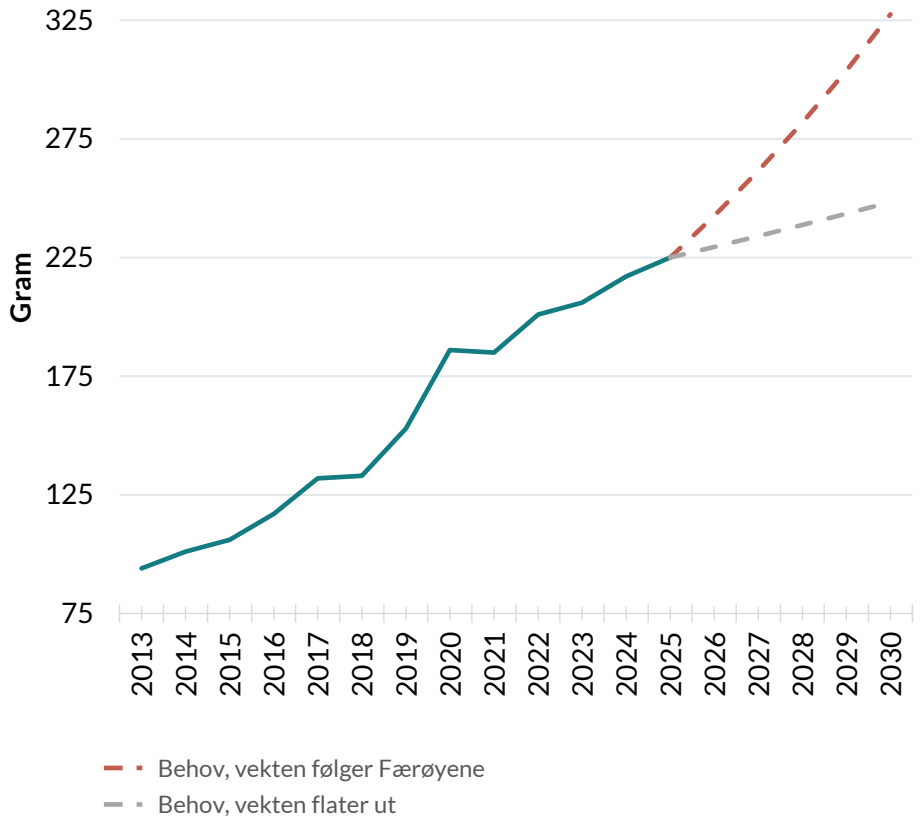
–40 %

færre settefiskselskaper siden 2000

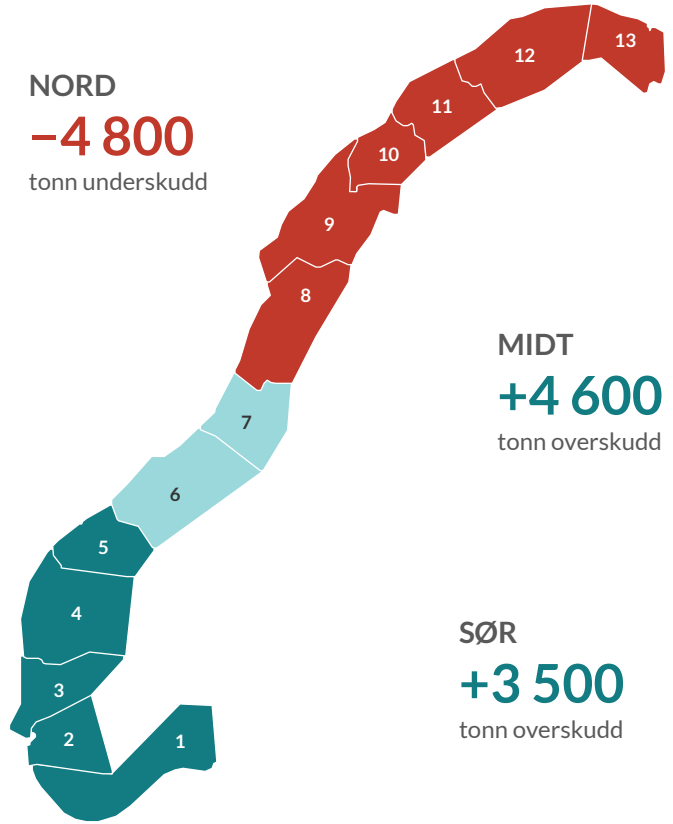
Kilde: Akvakulturregisteret bearbeidet av INAQ, NOU 2019: 18, INAQ-analyse. Andel av hjemlet tonnasje blant anlegg i drift.

Status | Vil snittvekten følge Færøyene fremover?
Da må det bygges mer i nord.

Snittvekt ved levering, gram

Smoltbalanse per sone, tonn

Kilder: INAQs anleggsbase, Kontali, Nøkkeltall fra norsk havbruksnæring 2025, INAQ-analyse

Fiskevelferd | Noen nyhetssaker fra settefiskproduksjonen

Anlegget på Rjukan. Foto: Hima Seafood

Problemer med høy dødelighet på land-ørret i Rjukan

Nyheter

Tina Totland Jenssen

Publisert: 20 august 2026

Hima Seafood har slitt med teknisk svikt og oksygenmangel i flere runder. Det har ført til høye tapstall på fisken.

Titusenvis av regnbueørret har mistet livet i det gigantiske landbaserte anlegget på Rjukan på grunn av oksygenmangel. Teknisk Ukeblad omtalte først problemene hos Hima Seafood, og de høye tapstallene er gjengitt av medier som NRK og Intrafish.

Ifølge sistnevnte gikk 55.000 fisk tapt og 33.000 fisk til nødslakt tidligere i år. Dødeligheten i Himas landbaserte Rjukan-anlegg skal være på 15 prosent i snitt. Det gir et langt gap ned til målet om 0,5 prosent dødelighet.

iLaks har også sett varsler som selskapet har sendt til Mattilsynet etter hendelser med akutt dødelighet, senest fra slutten av juli der 5.685 ørret døde etter et plutselig dropp i oksygennivået i to kar. I det hardest rammede karet tilsvarte hendelsen en dødelighet på 15,2 prosent.

Foto: Edmund Ulsnæs

50.000 smolt døde etter teknisk svikt hos Helgeland Smolt

Nyheter

Mats Mørk

Publisert: 30 april 2026

Helgeland Smolt har hatt to store velferdshendelser på litt over en måned.

En teknisk svikt førte til akutt høy dødelighet ved selskapets settefiskanlegg i Kilvik 21. april. Det fremkommer i en rapport til Mattilsynet som iLaks har fått innsyn i.

Ifølge varselet døde 50.000 fisk, og totalt 53.000 ble rammet.

Hendelsen berørte fire av anleggets 35 kar, og ett kar alene hadde 15.000 døde fisk. Mattilsynet beskriver dødeligheten som «akutt høy» med lav påfølgende dødelighet.

– Vi fikk dessverre forhøyet dødelighet med tap av fisk i Kilvikanlegget for noen dager siden. Siden årsaken ikke var gitt ble det tatt ut ett stort prøveuttak, både av fisk og vann som ble sendt til analyse for å finne årsak. Vi venter enda på de siste prøvesvarene, sier daglig leder Tor-Arne Gransjøen, til iLaks.

Han forteller at anlegget nå er tilbake i normal drift.

Griegs anlegg på Adamselv i 2013. Foto: Aslak Berge

Over en halv million settefisk døde på Cermaq-anlegg i Finnmark

Nyheter

Mats Mørk

Publisert: 20 april 2026

Cermaq Finnmark har meldt inn to akutte dødelighetshendelser på settefiskanlegget Adamselv i Finnmark. Til sammen døde over 500.000 laksesmolt i løpet av fire dager. Årsaken er foreløpig uavklart.

Ifølge innmeldingene til Mattilsynet oppstod den første hendelsen 8. april, med 263.157 døde fisk og ytterligere 5.000 svekket. Fire dager senere, 12. april, ble en ny hendelse meldt inn – denne gangen med 238.000 døde fisk og 5.000 svekket.

Det fremgår ikke i rapporten når hendelsene ble avsluttet – eller om de fortsatt pågår. Begge hendelsene beskrives som akutt høy dødelighet med høy påfølgende dødelighet.

iLaks har forsøkt en kommentar fra Cermaq.

Kilde: Ilaks.no

Fiskevelferd | Mattilsynets register over innmeldte alvorlige velferdshendelser 2025

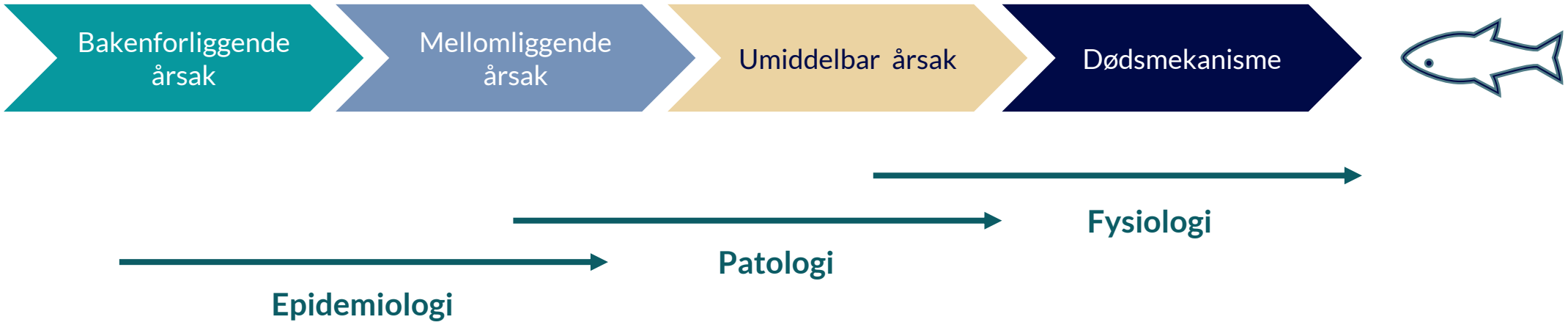
Hendelsestype	Settefisk / land	Matfisk / sjø	Totalt laksefisk
Alge- og manetangrep	–	33	**33**
Annet	68	174	**242**
Avlusing – ikke medikamentell	–	652	**652**
Avlusing – medikamentell	–	32	**32**
Menneskelig svikt	24	2	**26**
Redusert fôrkvalitet / feilfôring	4	–	**4**
Redusert rognkvalitet	13	–	**13**
Redusert vannkvalitet	24	–	**24**
Naturkrefter, storm, strøm	–	22	**22**
Predatorer	–	2	**2**
Pumping (sortering/trenging/telling)	–	72	**72**
Sykdom	50	213	**263**
Teknisk svikt	26	17	**43**
Transport	–	21	**21**
Uavklart dødelighet	39	74	**113**
Utsettsdødelighet	–	70	**70**
Vaksinering (settefisk/klekkeri)	9	–	**9**
Totalt	**257**	**1 384**	**1 641**

145 settefiskanlegg i drift – 257 velferdshendelser

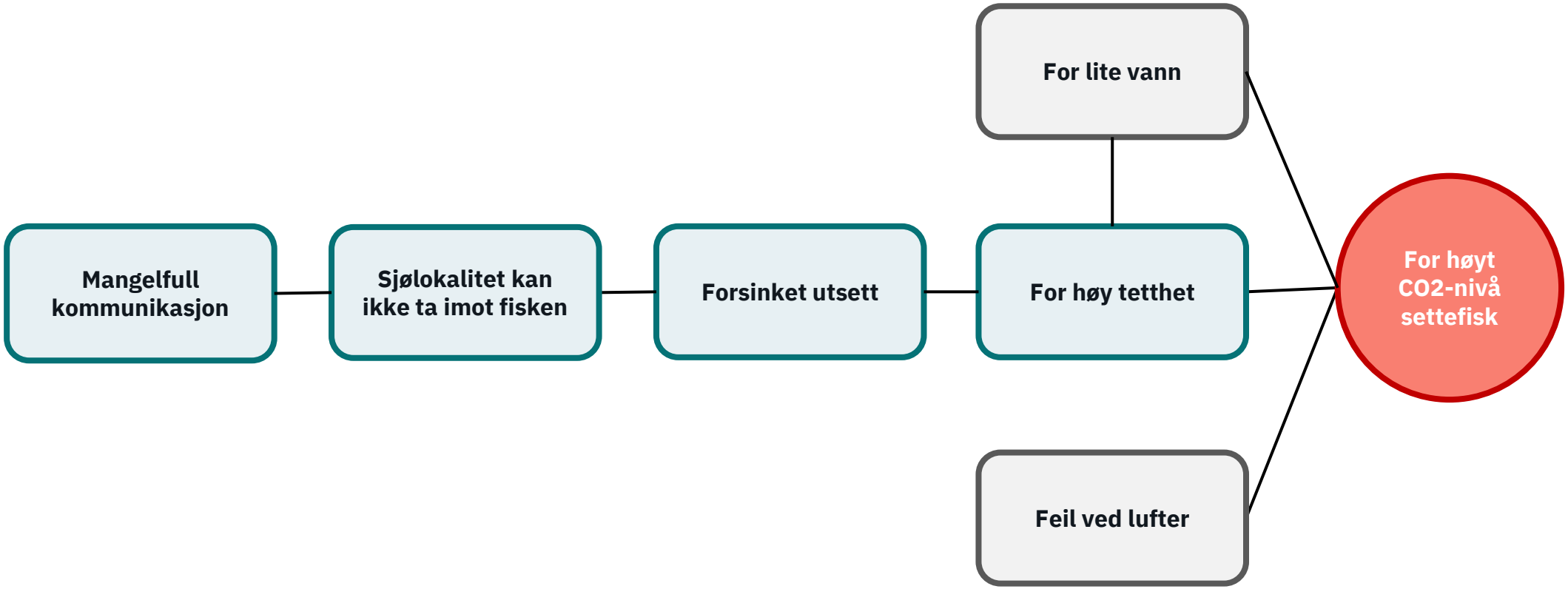
Kilde: Fiskehelserapporten 2025, Veterinærinstituttet

Fiskevelferd | Dette er ikke bare fiskehelse!

Hendelseskjeden som leder til død:

Kilde: Tilpasset fra Aunsmo et al 2023.

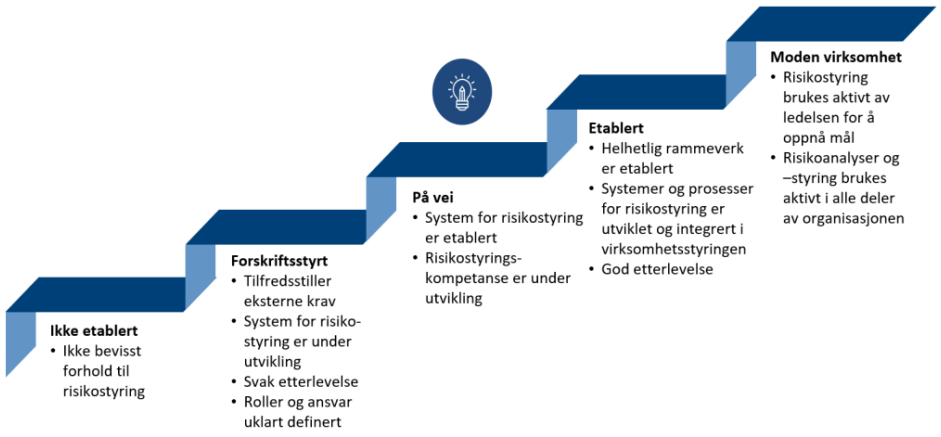

Kilde: INAQ og Gjesvindt AS

Fiskevelferd | Jobber vi godt nok med risikoreduksjon?

24 av 27

Oppdrettsselskap med avvik knyttet til risikostyring i Mattilsynets systemrevisjoner

Figur 1 Proactimas vurdering av akvakulturnæringens modenhet på helhetlig risikostyring.

proactima

Proactima Stavanger
Postboks 8034
4068 Stavanger

Proactima Oslo
Grubbegata 4
0155 Oslo

Proactima Bergen
St. Jakobsplass 9
5008 Bergen

Proactima Trondheim
Innherredsveien 7
7014 Trondheim

T: 40 00 19 33 - org. nr. 915 641 938 - Post@proactima.com - www.proactima.com

RAPPORT **Fiskeridirektoratet**

Helhetlig risikostyring i akvakulturnæringen

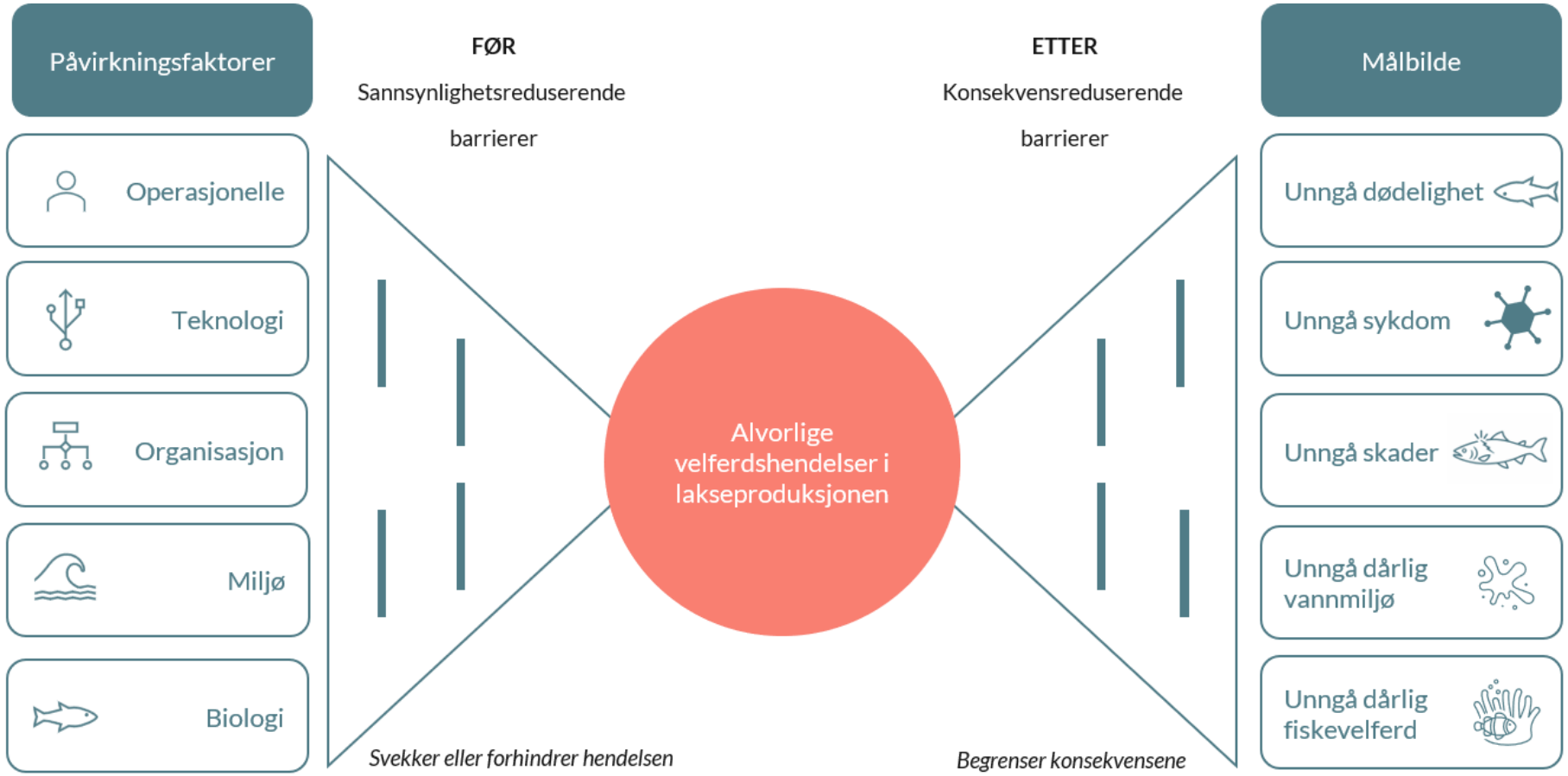
Kilde: Proactima for Fiskeridirektoratet 2022, Mattilsynet

Fiskevelferd | Fra «har du risikovurdert»?

Kilde: INAQ AS og Gjesvindt AS

Fiskevelferd | Mot mer helhetlig risikostyring

Kilde: INAQ AS og Gjesvindt AS

INAQ

Takk for meg!